

Keskusteluntutkimuksen päivät 2026

Osallistuminen ja yhteistoiminta oppimisen hybrideissä vuorovaikutusekologioissa

Tämä esitys keskittyy osallistumisen ja yhteistoiminnan rakentumiseen hybrideissä oppimistilanteissa, joissa osa osallistujista on samassa paikassa ja osa toisessa tai toisissa fyysisissä lokaatioissa. Tutkimus hybrideistä vuorovaikutustilanteista on yleistynyt viime vuosina, mutta se on edelleen harvinaista erityisesti opetuskonteksteissa. Aiempi keskustelunanalyttinen tutkimus on osoittanut, että osallistuminen hybriditilanteisiin on usein asymmetristä ja herkkää intersubjektiivisuuden ja toiminnan katkoksille (esim. Oittinen, 2020; Vääntinen, 2025). Esimerkiksi eri lokaatioissa olevilla osallistujilla on erilainen pääsy meneillään olevaan aktiviteettiin (Jakonen ym., 2025; Vääntinen, 2025). Osallistujien on myös kyettävä toimimaan useammassa vuorovaikutustilassa, jotka ovat sekä kasvokkaisia, videovälitteisiä että hybridejä (Kohonen-Aho, 2023; Oittinen, 2022). Hybrideissä opetustilanteissa osallistuminen ja yhteistoiminta hyötyvät siksi sekä opettajien että opiskelijoiden aktiivisesta roolista ja uusien käytänteiden omaksumisesta (Hochuli & Jud, 2025; Jakonen ym., 2025; Oittinen & Vääntinen, 2025; Vääntinen, 2025).

Tässä esityksessä käsittelemme aihetta *Osallistuminen ja yhteistoiminta oppimisen hybrideissä vuorovaikutusekologioissa* (HyPaC) -hankkeen näkökulmasta. Hankkeen tutkimuskohteena ovat hybridiekologioissa tapahtuvan opetuksen käytänteet. Hankkeen tavoitteena on tuottaa ymmärrystä oppijoiden tilannekohtaisista mahdollisuuksista ja rajoituksista osallistua vuorovaikutukseen ja yhteistoimintaan hybridiekologioissa. Kiinnostuksen kohteina ovat myös teknologian rooli osallistavien ja yhteistoiminnallisten käytänteiden luomisessa sekä vuorovaikutuskäytänteiden muuttuminen ja kehittyminen ajan myötä. Hankkeessa havainnoidaan ja kerätään video- ja ruutunauhoitusmateriaalia korkeakoulutason hybridiovetustilanteista. Lisäksi opintojaksojen lopuksi toteutetaan haastatteluja, joissa käsitellään osallistujien omia kokemuksia liittyen hybridiovetusvuorovaikutukseen. Videoaineiston analyysimenetelmänä on multimodaalinen keskustelunanalyysi, jonka avulla voidaan tunnistaa tilannekohtaisia käytänteitä ja niiden rakentumista toiminnan kautta.

Hankkeemme alustavat löydökset osoittavat, että osallistuminen ja yhteistoiminta näyttäytyvät erilaisina riippuen siitä, mistä perspektiivistä oppimistilannetta katsotaan. On myös käytännön ongelma saada luotua yhteinen orientaatio ja vuorovaikutustila niin, että se tukee meneillään olevaa aktiviteettia. HyPaC pyrkii osaltaan valottamaan vähän tutkittua aihetta sekä kehittämään osallistumisen ja yhteistoiminnan käsitteitä. Tutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää niin jatkotutkimuksessa kuin käytännön opettajan työssä sekä hybridiovetuksen suunnittelussa ja kehittämisessä.

Lähteet

Hochuli, K., & Jud, J. (2025). No place for remote students? Navigating transitions of hybrid co-presence in seminar rooms and lecture halls. *Learning, Culture and Social Interaction*, 55, 100923. <https://doi.org/10.1016/j.lcsi.2025.100923>

Jakonen, T., Jauni, H., & Sert, O. (2025). Achieving joint attention and understanding of task responsibilities in synchronous hybrid L2 classroom group work. *Applied Linguistics*, 46(2), 211-229. <https://doi.org/10.1093/applin/amae017>

Kohonen-Aho, L. (2023). Transitions between interactional spaces: Working towards shared understanding in a hybrid workshop setting. Teoksessa P. Haddington, T. Eilittä, A. Kamunen, L. Kohonen-Aho, I. Rautiainen & A. Vatanen (Eds.), *Complexity of interaction: Studies in multimodal conversation analysis* (s. 457–506). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-3-031-30727-0_13

Oittinen, T. (2020). Noticing-prefaced recoveries of the interactional space in a video-mediated business meeting. *Social Interaction. Video-Based Studies of Human Sociality*, 3(3).
<https://doi.org/10.7146/si.v3i3.122781>

Oittinen, T. (2022). Negotiating collaborative and inclusive practices in university students' group-to-group videoconferencing sessions. *Linguistics and Education*, 71, 101107.
<https://doi.org/10.1016/j.linged.2022.101107>

Oittinen, T. & Vanttinen, M. (2025). Situated construction of interactional space in hybrid training settings. *Proceedings of 23rd European Conference on Computer-Supported Cooperative Work*.
https://doi.org/10.48340/ecscw2025_ws02_03

Vanttinen, M. (2025). Constructing interactional space across distant locations in a hybrid classroom. *Learning, culture and social interaction*, 54, 100940. <https://doi.org/10.1016/j.lcsi.2025.100940>